

Quê Hồn Ng Cũ a Tôi

Tác Giả: Chu Lynh

Thứ Hai, 08 Tháng 2 Năm 2010 15:30

Chi u chi u ra đ ng ngõ sau

Trông v quê m ru t đầu chín chi u

Ngày r i Vi t Nam, m tôi đ a cho tôi m t n m đ t l y t sau v n. Không hi u sao m i l n nhìn l i n m đ t đ ng trong chi c h p nh a trong su t, tôi luôn luôn nghĩ trong n m đ t có gi t n c m t m tôi.

M tôi b o khi đ n n i l , n ng n m đ t lên r i n u n c u ng, s tránh đ c b nh “l n c l cái”.

Tôi không làm theo l i m tôi khi đ n n c M . Tôi mu n gi nguyên n m đ t quê nhà. Tôi cũng không mu n n c m t m tôi tan lo ng vào th n c l . Đ ng nh n m đ t đã đem l i cho tôi nh ng may m n nào đó trên b c đ ng tha h ng, nên di chuy n đ n n i nào, tôi cũng mang theo. Lúc nào n m đ t cũng n m c nh hình ba tôi trên bàn th .

Tôi sinh ra bên kia b vĩ tuy n, cu c đ i n i trôi đ c theo chi u dài đ t n c.

M t tu i th b v n i làng quê nghèo đói, đ c k t thúc b ng ch ng đ ng cam go đ v t qua giòng B n H i g p l i ba tôi. Nh ng năm tháng m t mài trong các tr ng n i trú. Nghi p th sinh đ y h a h n đành dang đ đ đi theo ti ng g i c a non sông. H t chi n tranh, tôi b l à vào h n m i tr i t p trung đ y i và thù h n c a B c quân. Ra kh i vòng lao lý là nh ng ngày m u sinh cùng c c b ng đ ph ng k đ s ng sót. R i b ng nhiên nh có t m th m th n đ a tôi đ n m t th gi i khác. Nh ng năm tháng cu i đ i tha h ng, ngày lao đao v i sinh k , đêm v b i h i nh ng i nh c nh, cái đau thân xác sao b ng cái đau trong h n. Có khi nghĩ v cu c đ i bèo đ t c a mình đã g n li n v i v n n c, nh đ a bé bám vào vú m đ y th ng tích trên qu c l máu trong chi n tr n Bình Long. Ng i m cu i cùng đã ch t, nh ng đ a con m côi ph i s ng.

Quê Hồn Ng Cửa Tôi

Tác Giả: Chu Lynch

Thứ Hai, 08 Tháng 2 Năm 2010 15:30

Tôi thâm sâu cửa lòng mình, nhớ có một chút liêu còn sót lại, không là hoài bão ngày xưa, không là một u cửa hôm nay, cũng chẳng phải là một cửa vãn ngày mai cho riêng mình: tình yêu quê hồn ng và món nợ đời n cửa.

Tôi muốn vãn thăm một tôi lên cửa i trở cửa c khi bà ra đi.

Trở cửa c ngày trở vãn, tôi nhìn ngắm một đời hồn ng giờ, một cửa hồn ngày trùng phùng một quê hồn ng đã bỏ lại sau lưng. Quê hồn ng chính là nơi mà đời a tôi vào đời, đời tôi đời trở cửa ng, nhớ n nhớ ngày tôi lên đời ng nh cửa p ngũ, vãn vãn tôi trong cửa n tuy cửa t vãn ng cửa n lao tù, và đôi khi trong đêm tối loé sáng một cửa i vãn trở cửa ng lại.

Nhớ chuy cửa n th cửa n tho cửa i bí cửa n hay chuy cửa n võ lâm hoang đời ng, ai đã cửa y vào lòng đời a bé một h cửa t giờ ng ngày cửa t tiếng khóc chào đời: làng quê tôi. Một đời đời chôn nhau cửa t r cửa n cửa y đã cửa p cửa tôi, nuôi tôi khôn lớn, và theo tôi suốt cửa t cửa c đời.

Làng tôi nghèo nh cửa t vùng, không có sông, chẳng có núi, chẳng có nh cửa ng môn nh ru cửa ng nh cửa. Nuôi sống dân làng vào mùa khô là nh cửa ng gánh cửa i, bó mây, l cửa y cửa nh cửa ng cánh cửa r cửa ng cửa t xa. Ngh cửa đan lát là cửa trở cửa ng cửa a dân làng giúp miếng cửa m manh áo vì lúa khoai không đời ăn. Mùa đông, nh cửa ng cửa n gió thổi cửa t Lào qua cửa nh cửa t cửa u cửa ng.

Không có chẵn cửa n, anh em tôi phải vui vào cửa p cửa r cửa m vây quanh đời cửa i giờ cửa ng. Không manh áo, cửa nh run cửa i cái qu cửa n cửa t, chỉ cửa u chỉ cửa u cửa i cửa ng cửa ch cửa a, anh em tôi ngóng cửa m cửa trở cửa vãn cửa t cánh đời ng Lâm Xuân hay cửa t ngôi cửa Hòa Ninh cửa đâu đó cửa t xa.

Khi ba tôi trở cửa n cửa y Việt Minh cửa i bị cửa n bị cửa t ph cửa ng Nam, thì cửa quê nhà một tôi cửa t cửa b cửa t cửa v cửa ru cửa ng đời ng nuôi đàn con cửa đời. Nhớ cửa ng khi nghe ai hát bài Bà Mẹ Quê, tôi cửa nghĩ bà cửa m trong bài hát chính là cửa tôi cửa v cửa t cửa trăm chỉ cửa u nuôi cửa t đàn con cửa t ch cửa u - bà cửa m quê, hôm cửa m không cửa hà chi - bà cửa m quê, ngày tháng không ao cửa cửa c gì, nhớ cửa giờ cửa t cửa hôi, vì đời cửa t cửa vui ... Nhớ cửa ng cửa i, cửa m và anh em tôi phải cửa r cửa i quê cha đời cửa t cửa, theo đoàn cửa ng cửa i đi cửa vào Nam. Tôi mang theo cửa n cửa v cửa n hình cửa nh ngôi làng quê và nh cửa ng cửa ni cửa m cửa i cửa u cửa t cửa.

Anh em tôi cửa p cửa i ba tôi cửa m cửa ng cửa m cửa ng cửa t cửa i cửa t cửa i, khi ông trở cửa v cửa t cửa m cửa t cửa c cửa hành quân dài ngày cửa Qu cửa ng cửa Tr cửa. Một đời cửa i cho gia đình, cửa t cửa mà ba tôi đành bị cửa t cửa âm trong Nam cửa y năm cửa t cửa i, sau này tôi cửa m cửa i bị cửa t, cửa u cửa cửa i cửa quê nhà, ba tôi cửa s cửa b cửa quy cửa ch cửa p là cửa ph cửa n cửa đời ng, làm sao thoát đời cửa c cửa nh cửa ng cửa m cửa đời cửa t cửa man cửa r cửa cửa a Việt Minh.

Đ cửa i cửa v cửa i tôi, ba tôi là hình cửa nh cửa cửa a lòng chung cửa y, là cây đời cửa t cửa cửa a gia đình. Nhớ cửa ng ngày cửa i cùng trên cửa giờ cửa ng cửa b cửa nh, trong cửa n cửa đau nát ru cửa t cửa cửa căn cửa b cửa nh, cửa i cửa trí cửa nh cửa khác cửa t cửa ng, ba tôi đã cửa i cửa i cho tôi nh cửa u chỉ cửa t cửa t cửa v cửa giò cửa ng cửa, đời cửa có cửa n cửa gia cửa ph cửa đời cửa y đời cửa ngày hôm nay.

Tôi cửa mi cửa n Trung cửa u cửa v cửa Nam nhớ cửa đi trong khung cửa t cửa i cửa m cửa i cửa th cửa ng cửa, nhớ cửa ng cửa đời cửa ng cửa nh cửa v cửa n có gì cửa trở cửa ng cửa v cửa ng, nhớ cửa th cửa n cửa a cửa ph cửa n cửa hồn cửa tôi đã đời cửa i cửa quê nhà. Ngày cửa đi cửa h cửa c cửa Tam Cửa, cửa m cửa t cửa hôm cửa tôi cửa b cửa h cửa c cửa theo cửa m cửa t đời cửa a cửa b cửa n cửa cùng cửa p, lang thang vào cửa m cửa t cửa ngôi làng. Cửa c cửa đời cửa ng, cửa m cửa i cửa chân, cửa đối cửa b cửa ng, hai đời cửa a cửa ghé vào cửa m cửa t cửa ngôi cửa nhà cửa tranh. Nghe cửa tiếng cửa chó cửa s cửa a, cửa m cửa t cửa bà cửa cửa già cửa ch cửa m cửa ch cửa m cửa ch cửa ng cửa cửa a cửa lên. Khi bị cửa t cửa chúng tôi cửa đi cửa cửa c, cửa bà cửa kêu cửa m cửa t đời cửa a cửa cháu cửa đời cửa đời cửa ng.

Quê Hòn Ng Cỏ a Tôi

Tác Giả: Chu Lynh

Thứ Hai, 08 Tháng 2 Năm 2010 15:30

Trở c khi đi, bà l y cây sào ch c trái đu đ chín cho chúng tôi ăn. Bà nhìn hai đ a bé đói ăn s ch trái đu đ . Tôi ng c m t nhìn lên khuôn m t bà. Ôi chao; khuôn m t bà sao gi ng khuôn mặt bà c ngo i tôi ngày ti n gia đình tôi vào Nam. Da nhn nheo, mái tóc b c, m t xa xăm, nh ng sao nét m t đ y nhn h u. Ph i chng, đó là nét nhn h u trên m i khuôn m t nh ng ng i m Vi t Nam.

Năm l p ba Ti u H c M Đ c, đ đ n tr ng, tôi ph i đi b m i ngày g n b n cây s đ ng làng. Ngôi tr ng mái ngói ch m t gian dành cho hai l p h c chung n m gi a ru ng mía... Gi tay xin th y đi ti u là tôi l t gi a ru ng mía ng t l m tha h mà c p.

Th y Ba th ng tôi nh t l p vì tôi không can đ vào vi c chia phe đánh l n. Tan h c, th y b t tôi đi theo th y m t đ n trên đ ng v , đôi khi m a gió, tôi đ c nép sát vào lòng th y. M t hôm, sau bài t p đ c Ngày Nay H c Tập, Ngày Mai Giúp Đ i, th y xoa đ u tôi và h i tôi l n lên có mu n làm t ng th ng không. Cho đ n bây gi , đã h c qua bao nhiêu th y, đ i v i tôi, th y Ba là ng i th y tôi ng ng m nh t, vì th y đã gieo vào lòng tôi ý ni m giúp đ i ngay t khi còn nh .

Tôi không đ c làm t ng th ng nh th y mong mu n, nh ng tôi hnh di n đã đ ng trong hàng ngũ c m vũ khí b o v m nh đ t quê h ng mình. c gì tôi đ c v l i M Đ c tìm thăm m th y đ th p m t nén nhang c a đ a h c trò th y th ng nh t l p. Th y Ba, ch ng bao gi con quên đ c th y, dù đã h n năm m i năm trôi qua.

T t Trung Thu Sa K , tr ng t ch c r c đ n. Trên đ ng quê leo lét nh ng ng n đ n đ u, đoàn ng i v i nh ng l ng đ n Trung Thu đ lo i, xen k nh ng con ng a gi đi m t vòng ngôi làng. Đi qua m i nhà, l i th y dân chúng và tr con thích thú nh p vào giòng ng i. Tr v l i tr ng, h c sinh reo lên khi nhìn m t đ y thúng k o c a quân đ i mang đ n. Đ a nào cũng căng đ y túi bánh k o. Chi n tranh m t n i nào đó, còn x Sa K này v n thanh bình êm ã. Không ph i ngôi làng tôi, nh ng sao tôi yêu th ng m nh đ t này nh chính n i mình đã sinh ra.

Năm 1962, tr ng Thiên H u Hu t ch c đi xe đ p xuyên t nh. H n ba m i h c sinh v t đ ng dài sáu m i cây s , ghé Qu ng Tr m t đ m, sáng hôm sau đi xe đ ra B n H i. Đ ng bên này c u Hi n L ng, tôi nhìn lá c th t dày c ng đ bên kia sông, trong khi lá c vàng bên này u n l n trong gió ban mai. Nhìn v xa xăm, tôi t h i, làng tôi đâu đó cu i chân tr i, bây gi ra sao? Bà c tôi còn s ng hay đã đi vào lòng đ t?

M y anh lính chèo đ đ a h c sinh ra g n gi a sông. L ng v ng g n gi a giòng v ài chi c thuy n nh . M t ng i lính cho hay, đó là thuy n c a nh ng nhn viên h p tác xã mi n B c, nh ng h là nh ng tên do thám thay nhau dò ch ng phía Qu c Gia.

Tôi h i ng i lính làm sao có th v thăm quê tôi, anh tr l i: “H s cho em v , nh ng không bao gi em đ c tr l i mi n Nam”...

Tôi th m thì v i n m đ t, nh thì th m v i bà con n i ngo i ngày x a đã nuôi tôi khôn l n...

S ph n tôi luôn luôn s ng xa gia đình. Ngay t u th , tôi đã không có vòng tay ba tôi. Di c

Quê Hồn Ng Cũ a Tôi

Tác Giả: Chu Lynh

Thứ Hai, 08 Tháng 2 Năm 2010 15:30

---

vào Nam, tôi ở với gia đình được vài năm, sau đó ba tôi gọi vào các trường nội trú. Khi lớn lên, ba mẹ tôi vào lập nghiệp mãi tận rừng già Bình Long, tôi vẫn ở lại Huế đi kèm trường có phòng tin nhắn tiếp xúc hành. Bị bắt vào quân ngũ, tôi đóng quân ở xa nhà. Ngày về phép đi với tôi quý như vàng. Tôi thích lớn quần bên gia đình vui đùa, ăn uống, chụp hình kỉ niệm.

Đôi khi tôi thắc mắc, sao các anh em khác luôn luôn được sống bên cạnh ba mẹ, mà tôi lại chịu cảnh xa gia đình. Có phải vì thế mà tôi thường hay tủi thân mỗi khi nhìn thấy mặt gia đình không.

Đến lính ngang dọc, đi qua những ngôi làng, tôi thường liên tưởng đến ngôi làng nghèo đói của mình. Tiếng chó sủa về đêm, tiếng khóc trẻ thơ, ruộng bắp sắp đến ngày hái, những người dân xăn cao trên cánh đồng vào mùa cấy lúa, những ánh mắt ngây thơ hay những khuôn mặt nhăn nhoe là những hình ảnh khiến tôi xúc động.

Một đôi khi, nhớ tuổi thơ, ao hồ cạnh mặt ngày nào đó được vẽ lại quê mình, tôi thường nhớ móm móm những mặt nước mát lành.

Lúc còn đi học mái trường hay khi đã vào lính, tôi thường nhớ nót chép lại những bài hát về quê hương. Tôi thích những bài hát nói về xóm nghèo, cánh đồng, cây đa dưới làng, những con đường xưa cũ, hát lên là nghe rung động những gân cốt.

Tôi ngắm nhìn những mặt đất quê hương, muốn mặt đất này tôi với tôi tiên bố mình đã không được làm gì để ngăn giông thác đổ xuống.

Một miền Nam đang sống no ấm với ruộng đồng, bỗng nhiên những kẻ lái máy đến ép buộc tiếp nhận những điếu không bao giờ cần đến, và bắt buộc đi những thứ họ đang cần cho cuộc sống. Tàn phá và gieo chết chóc được biến mình cho những nhu cầu xây dựng một thiên đường xa vời. Trong đó óc non nớt, đứa bé như tôi chỉ thấy tàn ác và phi lý. Những lính chết ngoài trận địa, những bom đạn cũng không tha cho người dân quê. Nhà cháy, cầu sụp, những thi thể máu me của người dân lành đã tó ra những câu hỏi nhức nhối cho cầu bé còn trên ghế nhà trường.

Tôi chưa hiểu được những nguyên nhân gây nên chiến tranh, nhưng tôi hiểu những thôn tính miền Nam được điếu khi nếm mặt nào đó rất xa. Có lẽ những đêm dưới trăng làng Thôn Linh anh em tôi chờ đợi kiên nhẫn ngày đi về vào Nam như là những cơn bão mặt miền Nam yên lành sẽ đến phiên mình.

Cuộc đời bắt đầu từ ngày 30 tháng 4 năm 1975, đã tó ra một thảm kịch toàn diện. Kẻ ra đi chia lìa thân thuộc, để tìm hỏi thế giới do bắt chấp sống chết trong rừng sâu hay biển rừng. Những người lính bắt buộc đi gia đình, bắt kiếm soát lại sống và chết giông tố tàn khốc. Những người vô số trên rừng núi nào đó chui ra thành phố, trong phút chốc nghiêm nhiên thành những tay giàu có, mà hai mươi năm trước đây chính họ đã mất chiến đấu.

Một khuôn mặt trẻ con kìa vay mượn từ mặt trời xa lạ, bỗng nhiên áp đặt vào mặt xã hội được xây dựng từ hàng ngàn năm nay. Những móng bả xỉ tung, thay vào đó những luật lệ quái, những lời dạy bảo của những con người rừng rú không cần chữ nghĩa. Gia đình, đạo đức, truyền

Quê Hồn ng Cửa Tôi

Tác Giả: Chu Lynh

Thứ Hai, 08 Tháng 2 Năm 2010 15:30

---

thôn, tình t dân t c tr thành vô nghĩa.

Cp bóc, t n di t, d i trá tr thành nh ng tiêu chu n đ o đ c c a m t ch thuy t l ìng không có huy t th ng nào v i dân t c. Cùng kh p mi n Nam ph trùn n i s h i, khi n có ng i h i say ph t c m i n o ph ch ng t đ ng tình, rút vào r ng sâu làm k t i n s , hay đành phó m c s ph n cho ch nhân m i đ nh đ t.

Có ph i h là nh ng s gi đ n t đ a ng c? H say s a tr i t phá xã h i h i n t i, h ng thú thi t l p xã h i m i, s đ i v đ u có l h c ũng ch a hình dung đ c. H g i đó là xã h i ch ng h i... T đ y, bào thai m i t ng hình hay c già cong l ng trên th a ru ng c n ph i đ c thay máu m i. H g i máu đó là t t ng Mác Lê.

Theo l i h , thiên đ ng c ng s n v i th gi i đ i đ ng, m t ngày không xa n a, ch c n đ a tay ra là có th đ n y.

Tôi h m h tr n ch y cái thiên đ ng đó, b l i gia đ i nh, quê h ng, ngôi làng. Tôi không nghĩ mình s có ngày tr lai. Ngày r i quê h ng, tôi không bi t mình may m n hay b t h nh. Ngôi làng tôi, quê h ng tôi đ ng nh đ thu c v quá kh .

Nhìn n m đ t, t ng nh đ y là n m đ t thành Sion mà dân Do Thái m v , nh ng ngày l u đ y bên b sông Babylone.

Su t m t tu n l chăm sóc m t i v a thoát c n b nh th p t nh t sinh, h u nh t i không có thì gi đ nh i s đ i thay c a đ t n c. Cho đ n khi v Sài Gòn chu n b v quê, t i m i gi t mình. X s này đ ng thay đ i v i t c đ chóng m t. Chi u h ng thay đ i rõ ràng không nh vào nh ng công ích xã h i hay nh ng ng i nghèo kh , mà nh ch ph c v t ng l p c m quy n.

Ngoài đ ng xe c đ lo i lao đ nh b m t l c phía sau thúc đ y, đ phóng đ n nh ng m c tiêu nào đó th t xa không đ nh hình đ c. Nhà c a nguy nga m c lên ph đ i n quy n uy c a nh ng ch nhân m i. Trên đ ng ph , trong ch , nhan nh n hàng gi bày bán công khai. S gian đ i trong buôn bán hay giao ti p nh m t nhu c u đ s ng còn.

Trong câu chuy n v i nh ng ng i ti p xúc, t i không g p đ c m y ng i l u tâm đ n sinh t n c a đ t n c. Đ i khi h mù m v nh ng thông tin trong n c mà ng i h i ngo i bi t r t rõ.

Gi i tr h i h lao vào nh ng đ ch v m i l có th đ m v l i t c nhanh chóng. Có l b i không còn kh năng nh i nhét lý thuy t không t ng vào gi i thanh niên, đ s ng còn, ng i c ng s n đành dùng sách l c cu i cùng, là t o ra m t l p ng i ch bi t ki m t i n và h ng th đ tiêu di t m i m m ng thay đ i hay ph n kháng.

Trong m t quán ph o ngo i ô Sài Gòn, m t em bé đ n m i t i mua vé s . Trên ng c còn ph h i u h c sinh, cô bé kho ng m i tu i, h i nh con, m t r t sáng nh ng ti ng nói l i quá nh .

Quê Hồn Ng Cha Tôi

Tác Giả: Chu Lynch

Thứ Hai, 08 Tháng 2 Năm 2010 15:30

Tôi lấy một tấm vé và đưa cho em tôi hai mảnh i đô. Em ngớ ngác không dám nhận, em nói chớ a bao giờ thấy lo i tiền này, chớ xin một ngàn đồng tiền Việt. Tôi hỏi thăm em vài câu trong lúc vết hột máu tiền Việt trong túi.

Cha em đi xích lô vĩa bãi tại n n đang n m b nh vi n, m em b gánh hàng rong vào nuôi ng i b nh. Hai đưa em nh g i ông bà n i. Tan học là em ra đi lý nh n vé s đi bán, m i ngày kiếm đ c m y lít gạo cho gia đình. C m m y trăm ngàn trong tay mà môi em run run, m t em n n t. Em lí nhí cảm n, r i l ng l ra đi.

Tr c khi khu t vào m t con h m, em còn ngoái l i nhìn tôi th t lâu. c gì có m t tay nh p nh nhà ngh lúc này. Ông ta s làm m đi m i th chung quanh, đi u ch nh máy vào đôi m t c a em, đ có t m hình v m t s n ph m c a xã h i.

Trong đôi m t em, có nét đ p c a lòng hi u th o, có nét ngây th c a thiên th n, thiên th n b đưa đầy xu ng tr n gian Việt Nam. Có khác chi t m nh đã ph bi n r ng rãi trên truy n thông, vào giai đ n th gi i đã c n ngu n t tâm v i nh ng ng i t n n kh n kh : t m hình đ a bé ng i sau hàng k m gai tr i t n n H ng Kông tr c ngày đ ng c a.

T n cùng m t con h m q n Ba, tôi g p m t c u viên ch c ch đ mi n Nam. Ông nguyên là giáo s S Đ a. Ông quanh qu n trong căn phòng v i sách v , d y d con cháu, chi u chi u làm b n v i bông hoa. Ông th ng không tr l i các câu h i, ch th dài.

Ông nói ông không mu n d y đ a lý cho con cháu, e r ng không th c m ph n mà v l i b n đ Việt Nam. Ông cũng không mu n d y l ch s , e r ng không còn đ s c nói h t pho s c a nh ng tên gian hùng th i đ i. Ông l i th dài. Ông ch đ y con cháu đ o lý làm ng i. Cu i cùng, ông cũng có cái nhìn r t ráo v nh ng ng i đang cai tr : đ ng mong c m hóa ng i c ng s n. Nói r i ông l i th th t dài.

Tôi ra v , b ám nh v ti ng th dài sau năm 1975. M t cán b cao c p c a M t Tr n Gi i Phóng b l t s ch công lao, b t c đ o t m i quy n làm ng i, ch đ c t do ... đi l i trong nhà, không m t ph n ng nào ngoài ti ng th dài. M t đi p viên nh trùng sau khi hoàn t t s m ng trong lòng đ i ph ng, t ng r ng s tr thành anh hùng đi vào l ch s , đầu ng ph i ký tên vào b n cam k t im l ng cho đ n khi b c qua th gi i bên kia. Đành th dài cho h t ki p. M t cán b “Câu L c B Kháng Chi n”, ngao ngán tình đ ng chí, b cô l p, ôm m huy ch ng trong tay mà th dài.

Tôi đi gi a ph ph ng, bàng hoàng nhìn l p son ph n m i, b ng th y mình nh m t T Th c t c nh tiên tr v , không ph i ng ngàng nhìn quê h ng không còn ng i x a c nh cũ, mà nghĩ đ n hai câu th c a nhà th Tr n D n.

Tôi b c đi không th y ph , không th y nhà

Ch th y m a sa trên màu c đ

Quê Hồn Ng Cũ a Tôi

Tác Giả: Chu Lynch

Thứ Hai, 08 Tháng 2 Năm 2010 15:30

Tôi trỏ vớ ngôi làng yêu đở u cũ a tôi. Mớ i đó mà đã năm mớ i năm nhỏ bóng câu qua cũ a. Câu hỏi i lờ n quờ n trong đở u tôi suốt chỏ ng đở ng dài xuyênViết:làng tôi, ai còn ai mớ t?

Đón tôi ở nhà ga Minh Lờ, nhỏ ng ngỏ i bà con vớ n vớ i cái giỏ ng miỏ n quê ngỏ ngỏ, hỏ ôm chỏ m lờ y tôi nhỏ vớ a tìm lờ i đở a con thỏ t lờ c nờ a thỏ kờ nay.

Tôi đã vớ lờ i giỏ a vòng tay cũ a thân thuỏ c và xóm làng.

Mớ t vài đở a em lờ ng lờ lau nỏ c mớ t. Bút nào tở hỏ t cái tình ngỏ i cùng quê cha đở t tở, chỏ có nhỏ ng ngỏ i trong cũ nh ngỏ mớ i hỏ ng đở c thỏ hỏ nh phúc đở m nỏ c mớ t này.

Viỏ c đở u tiên là nhỏ mớ y cũ u đở n tôi tìm lờ i căn nhà ba mớ tôi. Tở t cũ đã thay đở i. Mớ nh đở t hiỏ n do mớ t ngỏ i ngỏ i cũ u tàn tở tở, vớ i căn nhà tranh xiêu vớ o, khác xa vớ i căn nhà ba gian xinh xỏ n ngày xỏ a, cũ t bỏ ng gỏ lim, mái bỏ ng cây vớ t, vớ i hai cây mít sây trái sau nhà.

Chỏ còn vớ t tích cây khỏ củ i vớ n, ai đã cũ a đở n tở n gỏ c, nhỏ ng vớ n còn mớ c ra nhỏ ng nhánh con xum xuê. Tôi đở ng lờ ng ngỏ i nhìn cây khỏ mà nhỏ đở n ba mớ tôi đã đở bao mớ hôi gỏ y đở ng cũ ngỏ i này.

Tôi nhỏ m mớ t lờ i hỏ i tở ng nhỏ ng ngày thỏ đở i. Ôi chao, đây là mớ nh đở t tôi đã sinh ra, lờ n lên giỏ a vòng tay nỏ i ngoỏ i. Mớ t tuỏ i thỏ nghèo đói nhỏ ng êm ái biỏ t đở ng nào. Cho đở n khi Viỏ t Minh vớ làng mớ nhỏ ng củ c đở u tở ngay trỏ c nhà thỏ, bỏ t trỏ con hỏ c nhỏ y nhỏ ng vũ đở u Trung-Xỏ, thì tuỏ i thỏ tôi là nhỏ ng ngày nỏ m nỏ p sỏ hỏ. Co ro trong đở ng rỏ m đở i giỏ ng, anh em tôi cũ mớ tở ng ba tôi trỏ vớ đở mớ y mớ con đở n mớ t nỏ i nào đó.

Tôi đã vớ lờ i vớ i nhỏ ng đở u tích xỏ a. Nhỏ ng đở ng nhỏ nhỏ ng đở u tích ở y đở ng bỏ phỏ lên mớ t màu sỏ c kỏ lỏ. Toàn thỏ ngôi làng đở c phân tở ng lỏ nhỏ vì dân làng sinh nỏ đở ng đở o, cây lúa đở c cũ y sát vách nhà vì không đở đở t.

Luỏ tre xanh, con đở ng um tùm cây đở a xuyên qua làng đở n đở n mớ t đở m nỏ c nỏ i tiỏ ng nhiỏ u ma trỏ i, hai cây ngô đở ng trỏ c nhà thỏ, nỏ i diỏ n ra nhỏ ng củ c đở u tở củ i cùng, tở t cũ đã biỏ n mớ t. Cái nghèo đở ng nhỏ còn nghèo hỏ n năm mớ i năm trỏ c. Cỏ nh vớ t cũ không còn nỏ a mà là mớ t bỏ c tranh xa lỏ. Ngỏ ngỏ dân làng dùng trong giao tiỏ p mang mớ t âm đở u khó nghe. Cung cách nói năng nhỏ phỏ i tuân theo mớ t khuôn mớ u nào đó.

Chỏ còn mớ t thỏ quen thuỏ c: tiỏ ng chuông nhà thỏ. Nhỏ ng là tiỏ ng chuông mớ i gỏ i tín đở đở n sỏm hỏ i, nghe ra không là tiỏ ng chuông loan báo đở m lành tở ng lai.

Nhỏ ng kỏ tở i đở cũ a dân tở c sao không đở n tòa giỏ i tở i, mà nỏ n nhân lờ i cũ u xin Chúa thỏ tha? Thỏ thì nghe theo lờ i mớ t linh mớ c, viỏ c Chúa làm ngỏ i thỏ gian không tài nào hiỏ u đở c.

Buỏ i sáng tở giỏ, đở ng trên mớ nh đở t thân yêu, nỏ c mớ t lờ ng trỏ ng, tôi mớ hỏ làng quê tôi đã mớ t. Chiỏ c túi đở ng mang trên vai đở ng máy chỏ p hình, máy quay phim, trỏ thành vô đở ng. Thỏ thì tở t cũ hình ở nh thu đở c bỏ ng mớ t hôm nay hỏ đở vào mớ t góc trong tâm tở ng.

Quê hỏ ng tôi, sau ngày im tiỏ ng sỏng, tở ng đã thỏ y hòa bình, lờ i vớ ra tở ng mớ nh. Mớ lên núi tìm xỏ ng con mình, con bỏ trỏ ng bỏ lỏ p bỏ i rác kiỏ m ỏn, cha đở hỏ t trỏ i giam nỏ y đở n trỏ i tở p trung khác. Mớ nh vớ vớng bỏ n phỏ ng trỏ i, qua các nhà cũ a trên đở t Miên, đở n hòn đở o xỏ

Quê Hồn Ng Cha Tôi

Tác Giả: Chu Lynch

Thứ Hai, 08 Tháng 2 Năm 2010 15:30

Tàu làm nô lệ, trôi dạt mãi trên phố Tây mà sống sót, và mất mặt nh vậy bắt hồn nh đã chìm xuống biển sâu làm nh ng oan hồn lạc số. Bên kia biển Thái Bình, ruốt đã đau chín chi u, vậy đây lòng b ng qu n th t.

Nh ng ng i Việt Nam số không là ng i Do Thái bên bờ sông Babylone, than khóc thành thánh Sion. Ng i Việt Nam n ng n v i non sông bi t mình số ph i làm gì đ m i g i con cháu đ ph n vào vi c xây đ ng t ng lại Việt Nam.

M t Việt Nam cho dân t c Việt Nam, v i màu lúa chín vàng r c, không là màu máu đang nhuộm lên đ t n c này.

Tôi có m t ng i b n đ n c ng t i ti u bang Massachussetts, lúc mà đ t đ u c ngày đêm m i tìm đ c vài ng i Việt Nam. Anh c m th y l c lỏng t ngoài đ ng ph , n i làm vi c đ n khi v nhà. M t hôm ghé vào ti m thu c tây, anh ch t nghe phía sau k hàng ti ng hai m con nói chuy n. Ti ng nói nghe quen quen. L i g n, anh số ng số t nh n ra h nói ti ng Việt.

Bà m tr ch a đ n ba m i, đ a bé gái kho ng sáu b y tu i. Anh l ng l theo sau h m t kho ng cách th t lâu, cho đ n khi hai m con h t ho ng bi t có ng i theo dõi. Anh lynch quýnh, thú th t bao nhiêu năm nay không đ c g p m t ng i nào nói ti ng m đ c a mình. Đ i v i anh, nghe h nói chuy n v i nhau b ng ti ng Việt nh th y l i đ c quê h ng.

L n đ u tiên trong đ i, tôi t ch c m ng sinh nh t cho mình. Tôi không m i m t ai ngoài con cháu. Nhìn m y đ a cháu ngo i quanh qu n bên mình, tôi c m nh n m t th h nh phúc l ùng v t lên nh ng h nh phúc riêng t đ i th ng. Đ a nh nh t b n tu i, đ a l n nh t đã lên tám. Sau cái ch t t c t i c a đ a con đ u lòng, hôm nay t ng ch ng Th ng Đ đã bù đ p l i cho tôi b ng nh ng đ a cháu xinh ngoan. Chúng nói ti ng M nh su i ch y t tr ng h c, chúng ăn đ ăn M m i ngày, chúng h ng ti n nghi đ i dào c a xã h i, nh ng chúng v n nói ti ng Việt m i khi sà vào lòng tôi.

Hôm nay tôi cũng h ng đ c th h nh phúc tuy t v i nh ng i b n khi nghe bên tai nh ng đ a cháu lú lo ti ng m đ - ti ng c a quê h ng ngàn đ i, t lúc chào đ i đ n khi v v i lòng đ t. Trong n i đau chín chi u n i x l quê ng i, tôi v n còn quê h ng bên mình.

Nén h ng lòng cho ng i đã sinh ra con